

Raport: Jednolity Plik Kontrolny – maj 2016

"Art.193a.§1.: W przypadku prowadzenia ksiąg podatkowych przy użyciu programów komputerowych, organ podatkowy może żądać przekazania całości lub części tych ksiąg oraz dowodów księgowych za pomocą środków komunikacji elektronicznej lub na informatycznych nośnikach danych, w postaci elektronicznej odpowiadającej strukturze logicznej (...)."

Ustawa z dnia 10 września 2015 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw.
Dodany art. 193a wejdzie w życie z dn. 1.07.2016 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 1649).

Problem

Jeśli Twoja firma prowadzi dokumentację finansowo - księgową w więcej niż jednym systemie informatycznym, może występować problem ze spójnością i kompletnością danych oraz problem z możliwością dostarczenia danych w formie wymaganej przez Ministerstwo Finansów.

Zagadnienia

Termin

Wprowadzenie nowej regulacji jest spójne z kierunkiem wyznaczonym przez Portugalię w 2012 roku zgodnym z standardem SAF-T (Standard Audit File for Tax) zdefiniowanym przez OECD w 2005 roku. Opublikowane 9 marca 2016 definicje plików XML są pierwszą definicją tego czego będzie od 1 lipca 2016 wymagać US. Terminy pozostawione firmom na implementację przepisów są bardzo krótkie. Biorąc pod uwagę, że MF jest nadal na etapie uszczegółowiania i dostarczania interpretacji przepisów (np.: co do formy, danych, sposobu dostarczenia, podmiotów których dotyczy, etc.) nie da się nadal jednoznacznie określić całości wdrożenia rozwiązania.

Kogo dotyczy

Zgodnie z Dz. U. z 2015 r. poz. 1649. Art. 29. obowiązek dostarczania Jednolitego Pliku Kontrolnego **dotyczy od 1 lipca 2016 roku tylko dużych firm** natomiast mniejszych podmiotów temat będzie dotyczyć od 1 lipca 2018 roku. Organ kontrolny „może” poprosić o udostępnienie danych w formie elektronicznej, a mały i średni przedsiębiorca „może”

udostępnić te dane przed tym terminem, ale nie jest do tego zobowiązany.

Co ciekawe, poprawiona Ordynacja Podatkowa w art. 274c §1 wprowadza zapis: „Organ podatkowy, w związku z postępowaniem podatkowym lub kontrolą podatkową, **może zażądać od kontrahentów podatnika** wykonujących działalność gospodarczą (...) przekazania (...) wyciągu z ksiąg podatkowych i dowodów księgowych zapisanego w postaci elektronicznej odpowiadającej strukturze logicznej, o której mowa w art. 193a §2”. Nie jest jasne jak często ten zapis będzie wykorzystywany przez organy kontrolne, ale jest określeniem kierunku dla prowadzenia kontroli krzyżowych na podstawie Jednolitego Pliku Kontrolnego.

Z ustawy nie wynika również co z podatnikami nie będącymi przedsiębiorcami przykładowo fundacjami, wspólnotami mieszkaniowymi, etc.

Częstotliwość

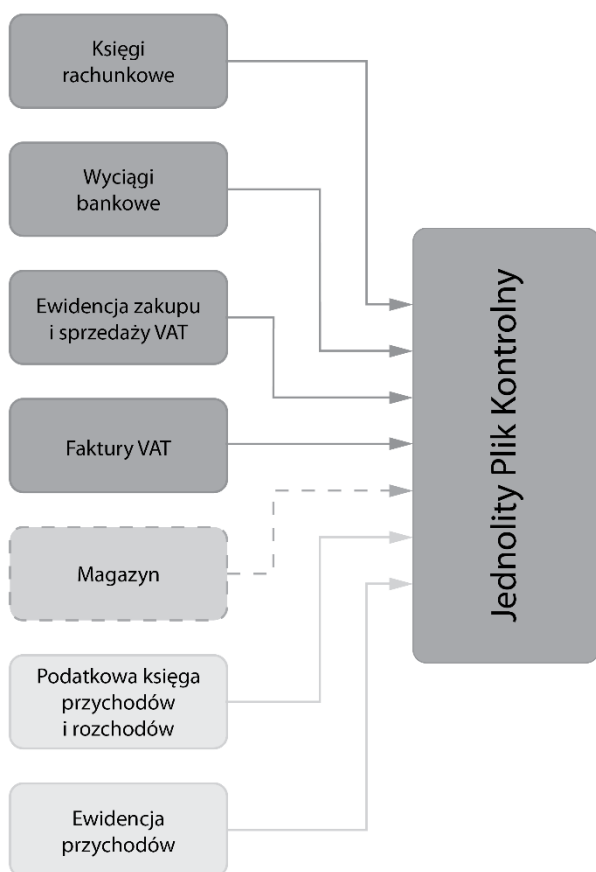
Cytowany w nagłówku artykuł Ordynacji Podatkowej jasno mówi o „żądaniu” przekazania danych ze strony organu, jednak na posiedzeniu podkomisji stałej do monitorowania systemu podatkowego **27 kwietnia 2016 została przyjęta poprawka o wymaganii przesyłania przez dużych przedsiębiorców sekcji z ewidencją VAT co miesiąc**. Poprawka jest jeszcze w procesie legislacyjnym ale należy się spodziewać przegłosowania w komisji finansów publicznych.

Forma

Zgodnie z zapowiedziami MF forma przekazania danych to pliki XML. Pliki zawierają 7 struktur:

- Księgi rachunkowe (KR)
- Wyciągi bankowe (WB)
- Magazyn (MAG)
- Ewidencje zakupu i sprzedaży VAT (VAT)
- Faktury VAT (FA)
- Podatkowa księga przychodów i rozchodów (PKPIR)
- Ewidencja przychodów (EWP)

Jak widać z powyższego nie wszystkie elementy dotyczą każdego. **Duże podmioty, które obowiązek obejmie od lipca bieżącego roku, dotyczyć będą w większości przypadków KR, WB, VAT i FA.** W zależności od tego czy prowadzą magazyny czy nie może dochodzić do tego jeszcze MAG.

Każda część JPK została zdefiniowana przez MF jako osobna struktura XML. Można żałować że struktura nie jest zbudowana odrobinę inaczej (przykładowo faktura nie zawiera w sobie pozycji tej faktury, tylko są one na osobnej liście), ale jest dobra i zawiera

wystarczająco dużo elementów do przeprowadzenia (lub zaniechania jak deklaruje MF) kontroli.

Sposób dostarczenia

Sam **sposób dostarczenia nie jest jeszcze określony**. Projekt rozporządzenia (który nadal jest w konsultacjach społecznych) wspomina o dostarczaniu na nośnikach danych lub przesyłaniu elektronicznie do MF. Należy założyć iż będzie można dostarczyć pliki na CD/DVD lub poprzez mechanizm komunikacyjny udostępniony przez MF. Każda z powyższych metod będzie wymagała podpisania plików JPK, podpisem kwalifikowanym.

Bezpieczeństwo

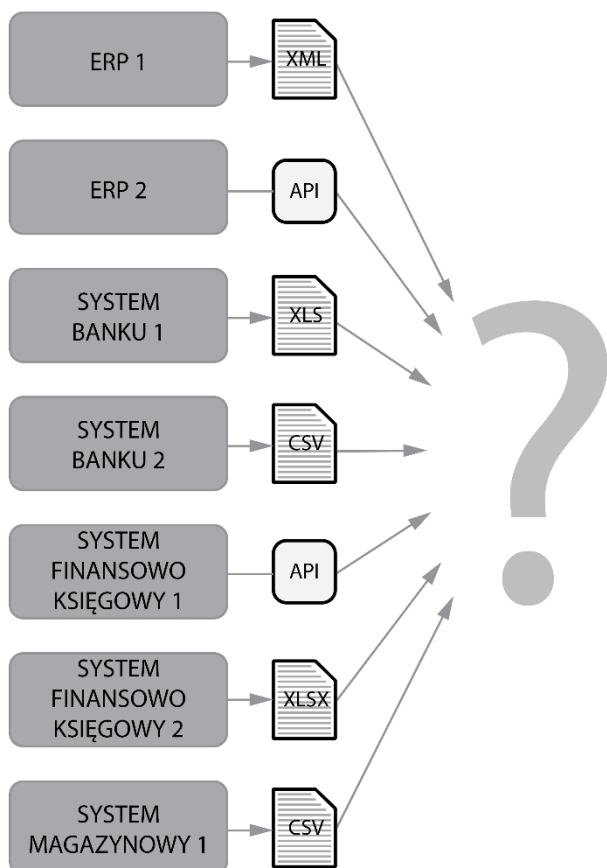
Bardzo interesującym aspektem całego tematu, jest bezpieczeństwo danych. Warto zwrócić uwagę na fakt iż w jednym katalogu, zostaną zebrane **wszystkie kluczowe dane o firmie**. Po podpisaniu przez Dyrektora Finansowego lub Głównego Księgowego podpisem kwalifikowanym, zostaną nagrane na płycie DVD lub przesłane elektronicznie do właściwego US. W przypadku pierwszej możliwości zostanie zawieszona przez pracownika i złożona na dzienniku podawczym za pokwitowaniem. W dalszej kolejności zostanie sprawdzona zawartość nośnika danych oraz wgranie do systemu zbierającego dane. Wszystkie te czynności zostaną wykonane przez człowieka. Czy istnieją jakieś wątpliwości co do występowania zagrożeń? Na razie nie udało nam się znaleźć żadnej informacji **w jaki sposób Organ będzie chronił tak wrażliwe dane**. Jesteśmy zaskoczeni że MF nie wspomina na razie o żadnej formie szyfrowania tych danych.

Zakres merytoryczny danych

Podstawowym elementem JPK, jest część dotycząca Faktur. O ile KR, MAG, WB i VAT to proste struktury o tyle FA zawiera w sobie bardzo wiele elementów, których dotąd nie było trzeba przetrzymywać w systemach księgowych. Przykładem niech będą chociażby **pozycje z faktur zakupowych**. Znaczna część firm nie wprowadzała dotąd pozycji faktur zakupowych zwłaszcza jeśli dostawcy przekazywali faktury w formie papierowej. Innym przykładem może być informacja o dokładnej podstawie zwolnienia z podatku VAT. JPK wymaga przekazania tych i innych

podobnych danych do Organu Kontrolnego więc może to wpływać istotnie na proces księgowy w firmie.

Rozwiązanie

Analiza

W celu poprawnego dostosowania procesu raportowego i **wdrożenia nowej regulacji trzeba przeprowadzić analizę stanu obecnego**. Jeśli firma korzysta z jednego rozwiązania można zakładać że dostawca tego rozwiązania dostarczy odpowiedni moduł na czas i za odpowiednią opłatą. Jeśli natomiast organizacja przetrzymuje dane w różnych aplikacjach trzeba dowiedzieć się co gdzie jest przetrzymywane i jak kompletne są te dane.

Oznacza to zbadanie dwóch aspektów:

- gdzie znajdują się jakie dane i w jaki sposób oraz w jakiej formie można je wydobyć
- jaki jest poziom kompletności danych.

System

W celu wygenerowania odpowiednich plików JPK trzeba przetworzyć dostarczone dane do formatu XML i sprawdzić poprawność wygenerowanych struktur. Oprócz tego – w zależności od scenariusza wdrożenia i procesu w danej firmie – może być potrzebne również przeglądanie lub uzupełnianie dostarczonych z zewnątrz danych przed ich ostateczną generacją. Jeszcze jednym elementem który powinien być brany pod uwagę jest **przeprowadzenie audytu pre-kontrolnego na wygenerowanych danych**.

Autorzy

Mateusz Kyc – Dyrektor Techniczny w Softhis – jest architektem dziesiątek dedykowanych rozwiązań dla firm z branż produkcyjnych, finansowych, wydawniczych, e-commerce i innych. Od lat doradza klientom jak wdrożyć z sukcesem nowe rozwiązania IT wspierające ich biznes.

Arek Piwowarski – Specjalista ds. Handlowych w Softhis – odpowiada za doradztwo i dobór najbardziej optymalnych rozwiązań z zakresu IT. Zajmuje się łączeniem potrzeb biznesu ze światem informatyki, zarówno w zakresie oprogramowania jak i infrastruktury.